

NETWERK ALGEMENE EN KWANTITATIEVE ECONOMIE

NETHERLANDS NETWORK OF ECONOMICS

Jaarverslag 2007

Netwerk Algemene en Kwantitatieve Economie

Jaarverslag 2007

oktober 2008

DIRECTEUR

Prof. dr. Jenny E. Ligthart (UvT)

NAKE SECRETARIAAT

Kristel Suijs

Universiteit van Tilburg

Postbus 90153

5000 LE Tilburg

Tel.: 013 - 466 2516

Fax: 013 - 466 3042

E-mail: nake@uvt.nl

Website: www.nake.nl

Inhoudsopgave

1. Algemeen	1
2. Management, commissies en fellows	4
2.1. Management	4
2.2. Onderwijscommissie.....	5
2.3. Fellows	5
3. Onderwijsactiviteiten	6
3.1. Algemeen.....	6
3.2. Reguliere NAKE cursussen.....	7
3.3. Workshop	8
3.4. Onderzoeksvoorstel	9
3.5. NAKE diploma	10
3.6. Nieuwe studenten	11
4. NAKE onderzoeksdag	12
5. Financieel overzicht.....	14
5.1. Realisatie 2007.....	14
5.2. Begroting 2008.....	15
 Annex A.....	 17

1. ALGEMEEN

Het Netwerk Algemene en Kwantitatieve Economie (NAKE) verzorgt een onderwijsprogramma in de algemene en kwantitatieve economie dat hoofdzakelijk gericht is op *Master of Philosophy* (MPhil) studenten.¹ Daarnaast neemt een kleine groep Doctor of Philosophy (PhD) studenten deel aan het NAKE programma. In het netwerk participeren zes universiteiten en twee niet-universitaire instellingen.² Het netwerk van *fellows* bestaat uit wetenschappers die werkzaam zijn op het onderwijsterrein van NAKE en verbonden zijn aan een Nederlandse universiteit of semi-wetenschappelijke instelling.

Het verslagjaar stond in het teken van de kwaliteitsverbetering van het onderwijsprogramma. Uit de evaluatieresultaten blijkt dat een lichte kwaliteitswinst in het verslagjaar werd gerealiseerd. Het gemiddelde cursusoordeel betrof een 4,1 (gemeten op een schaal van één tot vijf) ten opzichte van 4,0 in 2006. Het gemiddelde docentenoordeel lag met 4,3 iets hoger. De NAKE onderwijscommissie, die bestaat uit de onderwijsdirecteuren van de onderzoekscholen, heeft een grotere rol gekregen bij het samenstellen en bewaken van de kwaliteit van het NAKE onderwijsprogramma. NAKE biedt sinds enige jaren een coherent programma van *field*-cursussen aan die een groot aantal kerngebieden in de economie en econometrie afdekken. Elke *field*-cursus wordt meerdere jaren achtereenvolgend door dezelfde docent verzorgd om zodoende een stabiel cursusaanbod te realiseren en docenten te laten profiteren van leercurve-effecten. Docenten worden hierdoor tevens aangemoedigd om in de kwaliteitsverbetering van het onderwijs te investeren. Naast de *field*-cursussen verzorgt NAKE een klein en flexibel aanbod van *topics*-cursussen waarmee op recente ontwikkelingen binnen een vakgebied kan worden ingespeeld. Net als vorig jaar zijn twee *topics*-cursussen verzorgd in samenwerking met Netspar, het maatschappelijk topinstituut en onderzoeksnetwerk op het terrein van

¹ Van 1986 tot 2005 had het onderwijsprogramma een postdoctoraal karakter—de zogenaamde oude stijl—waarbij assistenten in opleiding (aio's) en onderzoekers in opleiding (oio's) de studentenbasis vormden. Door de invoering van de *bachelor-master* structuur en de daaraan verbonden verkorting van het aio/oio traject (van vier naar drie jaar) wordt de opleiding tot onderzoeker thans volledig genoten in de MPhil fase.

² Radboud Universiteit Nijmegen (RU), Rijksuniversiteit Groningen (RUG), Universiteit Maastricht (UM), Universiteit van Tilburg (UvT), Universiteit Utrecht (UU) en Wageningen Universiteit (WU). Bovendien is er ook een samenwerkingsverband op het onderwijsterrein met het Centraal Planbureau (CPB) en het Landbouw-Economisch Instituut (LEI).

pensioenen en vergrijzing. In het verslagjaar is een nieuwe Netspar/NAKE cursus op het terrein van de gezondheidseconomie opgezet.

De deelname aan het in Utrecht georganiseerde onderwijsprogramma was iets lager dan in voorgaande jaren. Enerzijds werd dit veroorzaakt door het wegvallen van de vaste studentenbasis gerelateerd aan het NAKE diploma. Anderzijds namen er door het uittreden van de faculteiten die het Tinbergen Instituut (TI) vormen geen TI studenten meer deel aan het programma.³ De nieuwe structuur heeft geleid tot een verschuiving van het zwaartepunt in het programma van de westvleugel naar de oostvleugel. De UvT en RUG vormen de “hoofdas” van het NAKE aan de vraagzijde (de afname van cursussen) en UM en de UvT spelen de grootste rol aan de aanbodzijde (het leveren van docenten). Er werden in het verslagjaar 12 NAKE diploma’s uitgereikt, een aantal dat substantieel boven het historisch gemiddelde is gelegen. Deze stijging is het gevolg van het afschaffen van het NAKE diploma per 1 september 2005. Oude stijl NAKE studenten kunnen echter nog tot 1 juli 2008 het diploma behalen.

De belangstelling voor de juni workshop lag op hetzelfde niveau als vorig jaar. De workshop werd gehouden op het RU campusterrein in Nijmegen. De internationale experts die het NAKE workshopprogramma hebben verzorgd waren: Yacine Aït-Sahalia (Princeton University), Raquel Fernández (New York University), John List (University of Chicago) en Eytan Sheshinski (Hebrew University of Jerusalem).

In oktober 2007 werd de NAKE onderzoeksdag voor het eerst gehouden op de University College campus van Universiteit Utrecht. Zoals gebruikelijk werd de NAKE dag gehouden in combinatie met de Tinbergenlezing van de Koninklijke Vereniging voor Staathuishoudkunde (KVS). De Tinbergenlezing werd dit jaar verzorgd door Raghuram Rajan (University of Chicago). De belangstelling voor de NAKE onderzoeksdag lag ongeveer op hetzelfde niveau als vorig jaar.

In het verslagjaar is er een tekort gerealiseerd van bijna euro 26 duizend terwijl een tekort van euro 35 duizend was begroot. De inkomsten lagen nagenoeg op het begrote niveau. De uitgaven waren echter geringer dan begroot. De

³ Op 1 september 2005 werd de nieuwe NAKE structuur ingevoerd. Op die datum zijn de TI faculteiten uit NAKE getreden.

uitgavenmeevaller bestond uit de volgende componenten: (i) vaste personeelslasten; (ii) vergoedingen voor externe docenten; en (iii) administratieve lasten. Voor 2008 is een tekort van euro 8,4 duizend voorzien mede in het licht van de aantrekkende studenteninstroom in het programma en de dalende personele lasten. De vergroting van de studenteninstroom wordt veroorzaakt door de verdere uitbouw van de MPhil programma's op de deelnemende faculteiten.

2. MANAGEMENT, COMMISSIES EN FELLOWS

2.1. Management

Het management van NAKE bestaat uit een bestuur waarin vertegenwoordigers van de participerende faculteiten zitting hebben en een uitvoerend directeur:

<i>Bestuur</i>	<i>Afloop termijn</i>
Prof. dr. A. C. Meijdam (UvT), voorzitter	2009
Prof. dr. B. J. Heijdra (RUG), vice-voorzitter	2008
Prof. dr. E. de Jong (RU), penningmeester vanaf 1 oktober 2007	2009
Prof. dr. C. Kool (UU), penningmeester tot 1 oktober 2007	2011
Prof. dr. A. J. Oskam (WU)	2008
Dr. T. Ziesemer (UM)	2009

<i>Directeur</i>	<i>Afloop termijn</i>
Prof. dr. J. E. Ligthart (UvT)	2008

Er zijn gedurende de verslagperiode geen wijzigingen in de samenstelling van het bestuur opgetreden. Prof. dr. Jenny Ligthart (UvT) is sinds 1 oktober 2002 hoogleraar-directeur. Per 1 mei 2007 heeft Kristel Suijs (UvT) het secretariaat overgenomen van Astrid van Hemert (initieel voor 0,4 fte en per 1 september voor 0,6 fte). Gedurende de periode mei-september heeft het Departement Economie van de UvT voor één dag per week ondersteuning geboden.

De jaarvergadering werd gehouden op 26 oktober. Daarnaast is het NAKE bestuur twee keer bijeengekomen (in juni en oktober).

2.2. Onderwijscommissie

De onderwijscommissie bestaat uit de volgende leden:

Prof. dr. J. H. Garretsen (UU), voorzitter

Prof. dr. P. M. Kort (UvT)

Dr. I. Bezlepkina (WU) [tot 1 oktober 2007]

Dr. D. Hegger (WU) [vanaf 1 oktober 2007]

Dr. B. Los (RUG)

Prof. dr. H. J. M. Peters (UM)

Dr. A. de Vaal (RU)

De onderwijscommissie is in maart 2007 bijeengekomen in Utrecht en heeft diverse keren per e-mail van gedachten gewisseld over de samenstelling van het onderwijsprogramma 2007/08.

2.3. Fellows

Het bestuur heeft in het verslagjaar geen nieuwe NAKE *fellows* benoemd mede in het licht van de discussie rondom de positie van *fellows* in de nieuwe NAKE structuur. Het aantal *fellows* per 31 december 2007 bedraagt 151. De namen, contactgegevens en de onderzoeksinteresses van alle NAKE *fellows* zijn te vinden op de NAKE homepage (<http://www.nake.nl>).

3. ONDERWIJSACTIVITEITEN

3.1. Algemeen

Het onderwijsprogramma van NAKE bestaat uit reguliere cursussen die worden verzorgd door binnenlandse docenten en één jaarlijkse workshop waarin buitenlandse docenten optreden. Binnen het reguliere cursusaanbod kan een onderscheid worden aangebracht tussen *field*-cursussen van 6 ECTS en *topics*-cursussen van 3 ECTS. Meer dan bij *topics*-cursussen het geval is, vormt een *field*-cursus een coherent geheel waarin alle relevante aspecten van een veld aanbod komen. De University College Utrecht campus van Universiteit Utrecht wordt als cursuslocatie benut. Het “Utrecht-programma” richt zich voornamelijk op tweedejaars MPhil studenten. Incidenteel participeren PhD en eerstejaars MPhil studenten in het programma. De lokale onderzoekscholen verzorgen de eerstejaars MPhil cursussen die de ingangseis vormen voor het NAKE programma.

Tabel 1. Deelname aan het Utrecht-programma, 2000–2007

Jaar	Utrecht cursussen ^{a,b}	Workshops ^c
2000	215	79
2001	275	88
2002	263	88
2003	233	90
2004	259	134
2005 ^d	228	50
2006	202	34
2007	163	33

^a Totaal aantal deelnemende studenten over alle cursussen. Eén student die drie cursussen volgt, telt hierbij voor drie deelnemers.

^b De *field*-cursussen tellen mee als twee *topics*-cursussen vanaf 2004.

^c Totaal aantal deelnemers aan de juni en december workshops gedurende 2000–2004. Vanaf 2005 werd er slechts één workshop (in juni) aangeboden.

^d Per 1 september 2005 is de nieuwe NAKE structuur van kracht. De TI faculteiten participeren vanaf dat moment niet meer in NAKE.

In het verslagjaar is het aantal cursusdeelnemers met 19,3 procent gedaald. Dit kan waarschijnlijk deels door de volgende ontwikkelingen worden verklaard. Ten eerste kent de nieuwe NAKE structuur een kleinere studentenbasis doordat: (i) studenten van de TI faculteiten niet meer deelnemen aan het NAKE

programma (in 2006 waren er echter nog enkele deelnemers); en (ii) de “stok achter de deur” om cursussen in Utrecht te volgen is weggevallen door het afschaffen van het NAKE diploma. Ten tweede zijn door de nieuwe financiële structuur—waarbij per cursus een financiële bijdrage wordt gevraagd—de onderzoekscholen van de deelnemende faculteiten kritischer gaan kijken naar cursusdeelname van hun studenten. De kleinere groep studenten die aan het netwerk deelneemt, volgt echter een groter aantal cursussen bij NAKE dan in de oude structuur het geval was.

3.2. Reguliere NAKE cursussen

Tabel 1 in Annex A geeft een overzicht van het onderwijsprogramma dat in Utrecht is aangeboden gedurende het verslagjaar. Het programma bestond uit acht *field*-cursussen en zeven *topics*-cursussen. Twee van de zeven *topics*-cursussen (die van Peter Broer en Peter Kooreman) werden verzorgd in samenwerking met Netspar. Het totaal van 15 cursussen (bestaande uit een totaal van 23 modules van 3 ECTS) werd door 25 docenten verzorgd.

Het merendeel van de aangeboden cursussen had een micro-economisch karakter. De *field*-cursussen van Jan Potters (*Behavioral Economics*) en Hans Peters en Dries Vermeulen (*Game Theory*) genoten—met respectievelijk 20 en 10 deelnemers—de meeste belangstelling. Bij de *topics*-cursussen trok de cursus van Bertrand Melenberg (*Applied Econometrics*) het grootste aantal deelnemers. In het verslagjaar daalde het gemiddelde aantal deelnemers per cursus van 8,1 in 2006 naar 7,1 wat veroorzaakt werd door de sterke terugval van de vraag uit Groningen.

De verdeling van studenten en docenten over de instellingen is weergegeven in Tabel 2. Hoewel de UvT de eerste plaats innam aan de vraagzijde (de afname van cursussen) was UM de grootste speler aan de aanbodzijde (het leveren van docenten).

Tabel 2. Cursusdeelnamen en docenten uitgesplitst naar universiteit/instituut, 2007

Instituut	Studenten		Instituut	Docenten	
	Aantal ^a	Procent		Aantal ^b	Procent
UvT	98,0	60,1	UM	8,0	32,0
UM	20,0	12,2	UvT	7,0	28,0
RUG	17,0	10,4	RUG	6,0	24,0
Extern	13,0	8,0	WU	2,5	10,0
WU	7,0	4,3	Extern	1,5	6,0
UU	6,0	3,7	RU	0	0
RU	2,0	1,2	CPB/LEI	0	0
CPB/LEI	0	0			
Totaal	163,0	100,0	Totaal	25,0	100,0

^a Deelname aan een *field*-cursus telt mee voor twee.

^b Sommige docenten zijn aan meerdere faculteiten verbonden. Hiervoor is gecorrigeerd door beide faculteiten voor de helft mee te tellen.

Alle cursussen van het Utrecht-programma zijn in de collegezaal door middel van een schriftelijke enquête geëvalueerd. Het responsiepercentage lag gemiddeld op 90 procent. Op een enkele uitzondering na werden de meeste cursussen goed tot zeer goed gewaardeerd. Het gemiddelde cursusoordeel betrof een 4,1 (op een schaal van 1 tot 5) en was daarmee 0,1 punt hoger dan vorig jaar. Het gemiddelde docentenoordeel lag met een 4,3 iets hoger. De *field*-cursussen van Jean-Jacques Herings (UM) en Arcadi Predtetchinski (UM) en van Gerard Pfann (UM) werden zeer goed beoordeeld. De cursussen van Peter Kooreman (UvT) en Bertrand Melenberg (UvT) werden in de *topics* categorie als beste beoordeeld. De beste docenten van cursussen met meer dan vijf respondenten waren Gerard Pfann (UM) en Ben Heijdra (RUG). De evaluatieresultaten zijn teruggekoppeld naar de docenten en de onderwijscontactpersonen van de zes participerende faculteiten.

3.3. Workshop

De NAKE workshop werd in Nijmegen gehouden van 11 t/m 15 juni. Er waren 33 deelnemers. Dit aantal ligt op hetzelfde niveau als vorig jaar. Gedurende deze week werden intensieve cursussen gegeven door de volgende internationale experts:

Yacine Aït-Sahalia (Princeton University)
“Econometric Methods for Continuous-Time Finance”

Raquel Fernández (New York University)
“Inequality and the Macroeconomy”

John List (University of Chicago)
“Field Experiments”

Eytan Sheshinski (Hebrew University of Jerusalem)
“The Economic Theory of Annuities”

NAKE kent 3 ECTS aan studiepunten toe als MPhil studenten een *workshop report* schrijven over één van de mini-cursussen.⁴ In het *workshop report* wordt een deelonderwerp van de behandelde stof nader uitgewerkt. Het heeft tevens tot doel de studenten te trainen in het schrijven van een wetenschappelijk verslag. Sinds het verslagjaar wordt aan het *workshop report* een cijfer toegekend. De beste *workshop reports* worden opgenomen in het *NAKE Bulletin* dat elektronisch wordt verspreid.⁵ Het *NAKE Bulletin* heeft 800 abonnees.

3.4. Onderzoeksvoorstel

Een belangrijk en afsluitend onderdeel van het oude stijl NAKE programma was dat door de student een onderzoeksvoorstel werd ingediend en een *paper*-presentatie werd verzorgd op de NAKE onderzoeksdag. Het onderzoeksvoorstel wordt beoordeeld door één of twee NAKE *fellows*, die geen deel uitmaken van de onderzoeksgroep van de betrokken student.⁶ De groep oude stijl studenten was aan het begin van het verslagjaar klein. Het aantal benodigde referenten van onderzoeksvorstellen en discussianten was navenant gering. De referenten en discussianten waren:

Jan Boone (UvT)

⁴ Niet alle in NAKE participerende faculteiten kennen studiepunten toe aan de NAKE workshop.

⁵ Om op kosten te besparen, is het *NAKE Nieuws* samengevoegd met het *NAKE Bulletin* dat bij de overgang naar de nieuwe NAKE structuur in een nieuw jasje is gestoken.

⁶ Soms worden ook specialisten die (nog) geen NAKE *fellow* zijn voor deze taak uitgenodigd.

Eric van Damme (UvT)
Chris Elbers (VU)
Siem Jan Koopman (VU)
Peter Kort (UvT)
Wim Pelupessy (UvT)
Jan Rouwendal (VU)

Herman Vollebergh (EUR)
Aart de Zeeuw (UvT/Beijer Instituut,
Stockholm)

3.5. NAKE diploma

In de oude NAKE structuur konden PhD studenten het NAKE diploma behalen ter afsluiting van de onderwijscomponent van het promotietraject. Het NAKE diploma is door de introductie van de MPhil programma's op de lokale onderzoekscholen overbodig geworden. Met de introductie van de nieuwe NAKE structuur is het diploma daarom afgeschaft. Er is echter een transitieperiode ingebouwd zodat al geregistreerde studenten nog enkele jaren de tijd hebben gekregen om het diploma te behalen. Per 1 juli 2008 zal NAKE geen diploma's meer uitreiken.

Er werden in het verslagjaar 12 diploma's uitgereikt, vijf meer dan in het vorige verslagjaar. De gediplomeerden waren:

Geerte Cotteleer (WU)
Lammertjan Dam (RUG)
Zenebe Gebreegziabher (WU)
Ricardo Fort (WU)
Sabine Fuss (UM)
Hannah Kiiver (UU)

Jeroen Klomp (RUG)
Tobias Kronenberg (UM)
Bastiaan Overvest (RUG)
Joppe de Ree (UU)
Ward Romp (RUG)
Ilya Surkov (WU)

Op 31 december 2007 waren er 207 gediplomeerden geregistreerd.

3.6. Nieuwe studenten

Door het afschaffen van het NAKE diploma bestond de populatie van nieuwe NAKE studenten geheel uit *shoppers*, dat wil zeggen studenten die een selectie van cursussen volgen. In 2007 werden er 48 nieuwe studenten geregistreerd, wat een lichte daling (10 procent) is ten opzichte van het vorige verslagjaar. Uit Tabel 3 blijkt dat UvT, UM en RUG meer dan 79,2 procent van de nieuwe inschrijvingen voor hun rekening namen. Opvallend is dat ongeveer 10 procent van de nieuwe studenten een externe deelnemer was.

Tabel 3. Nieuw geregistreerde studenten, 2007

Instituut	Aantal	Procent	Instituut	Aantal	Procent
UvT	17	35,4	Extern	5	10,4
UM	12	25,0	WU	4	8,3
RUG	9	18,8	UU	1	2,0

4. NAKE ONDERZOEKSDAG

De elfde NAKE onderzoeksdag werd op 26 oktober 2007 gehouden. Het evenement vond—voor het eerst in de geschiedenis van NAKE—plaats op de University College campus van Universiteit Utrecht. Zoals gebruikelijk werd daarbij samengewerkt met de KVS die de jaarlijkse Tinbergenlezing heeft verzorgd.

Het aantal geregistreerde NAKE-dag deelnemers bedroeg 131. Hiervan hebben 120 daadwerkelijk deelgenomen, wat ongeveer evenveel was als vorig jaar. Ongeveer 84 procent van deelnemers is verbonden aan een Nederlandse universiteit, 8 procent is werkzaam bij een Nederlandse beleidsinstelling of semi-wetenschappelijke instelling en 8 procent is in dienst bij een buitenlandse instelling. Er werden 105 papers ingediend waarvan 84 papers zijn geselecteerd. De programmacommissie bestond uit de volgende NAKE *fellows*:

Jaap Abbring (VU)	Eelke de Jong (RU)
Rob Alessie (UU)	Clemens Kool (UU)
Lans Bovenberg (UvT)	Siem Jan Koopman (VU)
Herman van Dijk (EUR)	Jan van Ours (UvT)
Sylvester Eijffinger (UvT)	Piet Rietveld (VU)
Ben Heijdra (RUG)	Elmer Sterken (RUG)
Jean-Jacques Herings (UM)	

De paper presentaties vonden plaats in 28 sessies bestaande uit 18 reguliere sessies en 10 themasessies, waarbij de sprekers door de programmacommissie zijn uitgenodigd. De *fellows* en genodigden die een themasessie hebben verzorgd zijn: Jaap Abbring (VU), Sjoerd Beugelsdijk (RU), Peter Broer (UvT/CPB), Ben Gales (RUG), Henri de Groot (VU), Eelke de Jong (RU), Siem Jan Koopman (VU; twee sessies), Fieke van der Lecq (Nma/EUR) en Cees Withagen (UvT/VU).

Naast de thema- en reguliere sessies werd er dit jaar een speciale sessie georganiseerd door het N.W. Posthumus Instituut getiteld: “Quantitative Economic History.” Ook dit jaar was er een wervingsteam van het Internationaal Monetaire Fonds (IMF) uit Parijs overgekomen om een presentatie te verzorgen

over het IMF en sollicitatiegesprekken te voeren met geïnteresseerde PhD studenten.

De Tinbergenlezing werd verzorgd door:

Raghuram Rajan (University of Chicago)

“Foreign Capital, Imbalances, and Economic Growth”

De lezing werd gevolgd door een paneldiscussie waaraan diverse hoogleraren deelnamen.

5. FINANCIËEL OVERZICHT

Het NAKE wordt gefinancierd uit een drietal bronnen: (i) de bijdragen die per cursus in rekening worden gebracht (67 procent van het totaal); (ii) de vaste bijdragen van de zes participerende faculteiten en een tweetal instituten (30 procent van het totaal);⁷ en (iii) overige inkomsten (inclusief rente op eigen vermogen). Ongeveer 93 procent van de uitgaven bestaat uit personele lasten (inclusief vergoedingen van de interne en externe docenten).

5.1. Realisatie 2007

Het kalenderjaar werd afgesloten met een negatief resultaat van euro 25,9 duizend, hetgeen veel kleiner is dan het begrote tekort van euro 35,4 duizend (derde kolom van Tabel 4). Dit resultaat kan als volgt worden verklaard. Allereerst zijn de vaste personele lasten lager uitgevallen door een wijziging in de personele bezetting.⁸ Ten tweede is de post externe docenten lager uitgevallen doordat één van de workshopdocenten gezamenlijk gefinancierd is door Netspar en NAKE. Ten derde is er bezuinigd op de administratieve lasten door *NAKE Nieuws* onder te brengen bij het *NAKE Bulletin* dat elektronisch wordt verspreid. Hier staat tegenover dat een deel van de in juni 2006 gemaakte workshopkosten in 2007 zijn afgehandeld. De inkomsten liggen nagenoeg op het begrote niveau maar per component zijn er verschillen in de realisatie. Door de gunstige rente-ontwikkeling vielen de rente-inkomsten hoger uit dan verwacht. De workshopinkomsten lieten ook een gunstige ontwikkeling zien veroorzaakt door een groter dan verwacht aantal deelnemers (8 meer dan het *break-even* gemiddelde van 25). De tegenvallende cursusinkomsten waren het resultaat van een lager dan verwachte studenteninstroom (het gemiddelde aantal deelnemers bedroeg 7,1 per cursus terwijl gerekend was met 8).

⁷ UM, UvT en RUG betalen het volledige tarief. Het RU, WU en CPB/LEI participeren tegen een gereduceerd tarief. UU stelt de zalen ter beschikking.

⁸ De aanstelling van de NAKE directeur is per 1 oktober teruggebracht van 0,6 fte naar 0,4 fte. Per 1 mei is Astrid van Hemert vervangen door Kristel Suijs. Voor een periode van drie maanden

5.2. Begroting 2008

In het begrotingsjaar 2008 wordt een tekort verwacht van euro 8,4 duizend (zie kolom vier van Tabel 4).⁹ Deze substantiële daling in het tekort ten opzichte van het verslagjaar komt voornamelijk door de stijging van de studenteninstroom en een daling van de vaste personeelslasten.

Inkomsten: Ten opzichte van de begroting van 2007 zijn er geen veranderingen in de vaste tarieven die de participerende faculteiten en instituten dienen te betalen. De tarieven per NAKE cursus zijn ook ongewijzigd gebleven. De variabele inkomsten uit cursussen zijn geschat op euro 102,2 duizend (inclusief euro 5 duizend ontvangsten van Netspar) en uit workshops op euro 25 duizend. Hierbij is uitgegaan van vier *field*-cursussen en 10 *topics*-cursussen.¹⁰ Het aantal cursusmodules van 3 ECTS is hiermee teruggebracht van 23 naar 18. De gemiddelde studentdeelname is geschat op negen, mede in het licht van de toegenomen instroom in de locale MPhil programma's. Er wordt uitgegaan van eenzelfde aantal workshopdeelnemers als vorig jaar (25 studenten). De rente-inkomstenprojectie—gebaseerd op een conservatief gekozen rentepercentage van 3,5 procent—is naar beneden bijgesteld in het licht van de daling van het eigen vermogen.¹¹

Uitgaven: De NAKE personeelslasten zijn op een lager niveau begroot dan in 2007 doordat de aanstelling van de NAKE directeur is ingekrompen (van 0,6 fte naar 0,4 fte). De instellingen van de "Utrecht-docenten" zullen in totaal euro 90 duizend ontvangen hetgeen lager is dan in 2007 (toen er een groter aantal cursusmodules werd aangeboden).¹² Voor workshopdocenten is net als vorig jaar een budget van euro 20 duizend toegekend. De andere workshopkosten (zaalhuur en catering) zijn—net zoals de andere niet-personele kosten—geïndexeerd voor inflatie. Gezien de verzwakking van de reservepositie wordt terughoudendheid betracht bij nieuwe investeringen in kostbare apparatuur. Er wordt echter wel een bedrag gebudgetteerd voor vervangingsinvesteringen.

heeft het secretariaat van het Departement Economie werkzaamheden verricht ter grootte van 0,1 fte.

⁹ De begroting voor 2008 is op de algemene ledenvergadering van oktober 2007 goedgekeurd.

¹⁰ Van de 10 *topics*-cursussen zullen er twee worden gefinancierd door Netspar.

¹¹ De stand van de reserves per 31 december 2007 is euro 60,9 duizend.

Tabel 4. Begroting en realisatie, 2006–2008

	Begroting 2006	Realisatie 2006	Begroting 2007	Realisatie 2007	Begroting 2008
B1	Bijdragen van participanten	60.000,0	80.000,0	60.000,0	60.000,0
B1a	Economische faculteiten	55.000,0	73.333,3	55.000,0	55.000,0
B1b	Overige ¹³	5.000,0	6.666,7	5.000,0	5.000,0
B2	Rente	2.591,5	6.500,0	3.070,9	5.161,0
B3	Cursussen en workshops ¹⁴	170.000,0	119.416,2	140.400,0	132.152,8
B4	Subsidies	-	1.500,0	-	-
B.	Totale baten op kasbasis	232.591,5	207.416,2	203.470,9	197.313,8
L1.	Personele kosten	236.000,0	193.320,6	223.632,9	208.482,9
L1a	NAKE personeel	84.259,3	86.590,3	82.067,5	71.472,0
L1d	Risicoverzekering	6.740,7	6.927,2	6.565,4	5.716,0
L1b	Externe docenten	20.000,0	9.203,1	20.000,0	16.294,8
L1c	Utrecht docenten	125.000,0	90.600,0	115.000,0	115.000,0
L2.	Porti en drukwerk	2.354,1	3.335,9	2.424,7	1.326,0
L3.	Kantoorartikelen en kopieerwerk	1.244,8	816,8	1.282,2	1.257,0
L4.	Reiskosten	1.030,0	39,8	1.060,9	306,0
L5.	Representatie en vergaderkosten	1.244,0	132,4	1.260,7	2.031,0
L6.	Apparatuur en automatisering	1.000,0	0,0	1.000,0	0,0
L7.	Workshops ¹⁵	7.000,0	4.505,8	7.210,0	12.596,4
L8.	NAKE 20-jarig bestaan	15.500,0	6.455,9	-	-
L9.	Diversen	1.000,0	51,4	1.000,0	204,1
L.	Totale lasten op kasbasis	266.352,9	208.658,5	238.871,4	223.244,0
	Vaste contributie 4 ^e kwartaal 2005	-	-20.000,0	-	-
	Resultaat op kasbasis (=B – L)	-33.761,3	-21.242,4	-35.400,5	-25.930,2

¹³ Betreft bijdragen van het CPB en het LEI.

¹⁴ Inclusief vergoeding ontvangen van DNB voor kosten NAKE onderzoeksdag.

¹⁵ Inclusief zaalhuur, verblijfkosten NAKE personeel, catering en workshopdiners. Bevat euro 3,310 aan workshopkosten die in 2006 zijn gemaakt.

Tabel 1a. NAKE field cursussen 2007

Cursus code	Cursus	Docent(en)	Aantal deelnemers
Blokken 3 & 4: 12, 19, 26 January, 2, 9, 16 February, 9, 16, 23, 30 March en 13, 20 April 2007			
F06.07	Behavioral Economics	Jan Potters (UvT)	20
F06.06	Industrial Organization	Dave Furth (UvA), Marco Haan (RUG) en Bert Schoonbeek (RUG)	7
F06.01	Econometric Theory	Paul Bekker (RUG) en Jean-Pierre Urbain (UM)	3
F06.02	Economic Theory	Jean-Jacques Herings (UM) en Arkadi Predtetchinski (UM)	3
F06.11	Public Economics	Harrie Verbon (UvT) en Arno Riedl (UM)	2
Blokken 1 & 2: 7, 14, 21, 28 September, 5, 12 October, 2, 9, 16, 23, 30 November en 7 December 2007			
F07.10	The Economics of Employment Protection	Gerard Pfann (UM)	6
F07.05	Game Theory	Hans Peters (UM) en Dries Vermeulen (UM)	10
F07.12	Environmental and Natural Resource Economics	Daan van Soest (UvT) en Cees Withagen (UvT)	9

Tabel 1b. NAKE topics cursussen 2007

Cursus code	Cursus	Docent(en)	Aantal deelnemers
Blok 4: 9, 16, 23, 30 March en 13, 20 April 2007			
To6.03	Development Economics	Erwin Bulte (UvT), Kees Burger (WUR) en Arie Kuyvenhoven (WUR)	7
Blok 5: 11 May, 1, 8, 22, 29 June en 6 July 2007			
To6.01	Applied Econometrics	Bertrand Melenberg (UvT)	10
To6.05	Netspar: The Macroeconomics of Aging	Peter Broer (UvT)	7
To6.07	Netspar: Health Economics	Peter Kooreman (UvT)	3
Blok 2: 2, 9, 16, 23, 30 November en 7 December 2007			
To7.16	Behavioral Public Finance	Arno Riedl (UM)	4
To7.09	Dynamic Macroeconomic Theory	Ben Heijdra (RUG)	6
To7.11	Finance and Banking	Robert Lensink (RUG) en Elmer Sterken (RUG)	6